

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **P., s.r.o.**, so sídlom v K., proti odporcom **1/ Ing. T. N.**, bývajúcemu v K., zastúpenému JUDr. A. C., advokátkou so sídlom v K., **2/ G. N.**, bývajúcemu v K., **o 38 568,- Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 24 C 268/2003, o dovolaní odporcu 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 25. júna 2007 sp. zn. 2 Co 9/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 25. júna 2007 sp. zn. 2 Co 9/2007 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II uznesením z 3. novembra 2006 č.k. 24 C 268/2003-80 konanie zastavil, navrhovateľovi vrátil súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 1 725,- Sk a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ podaním z 27.10.2006 vzal návrh na začatie konania späť v celom rozsahu skôr ako sa začalo pojednávanie, preto nesúhlas odporcu 1/ so späťvzatím nie je účinný (§ 96 ods. 3 O.s.p.). O súdnom poplatku rozhodol podľa § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 25. júna 2007 sp. zn. 2 Co 9/2007 na odvolanie odporcu 1/ uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení konania a trovách konania potvrdil, vo výroku o vrátení súdneho poplatku zmenil tak, že súdny poplatok sa navrhovateľovi nevracia a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Nestotožnil sa s právnym záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého

k späťvzatiu návrhu došlo pred začatím pojednávania, pretože z obsahu zápisnice o pojednávaní z 11.9.2006 vyplýva, že pojednávanie vo veci samej bolo začaté potom, čo právny zástupca navrhovateľa predniesol návrh a až následne písomným podaním z 27.10.2006 zobral návrh späť. Dôvody nesúhlasu so späťvzatím návrhu uvedené odporcom 1/ nepovažoval ale za vážne dôvody v zmysle § 96 ods. 2 O.s.p., preto rozhodnutie o zastavení konania považoval za vecne správne. Keďže návrh bol vzatý späť až po začatí pojednávania, navrhovateľ nemá nárok na vrátenie súdneho poplatku, preto v tejto časti uznesenie súdu prvého stupňa zmenil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie odporca 1/. Žiadal ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na jedinej skutočnosti spočívajúcej v tom, že návrh bol vzatý späť pred začatím pojednávania. Ak krajský súd sa s týmto záverom nestotožnil a svoje rozhodnutie založil na dôvodoch, ktorými sa súd prvého stupňa nezaoberal, odňal mu týmto možnosť sa k týmto vyjadriť.

Navrhovateľ sa k dovolaniu odporcu 1/ nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote určenej v § 240 ods. 1 O.s.p. osobou oprávnenou na tento procesný úkon, skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré podľa zákona možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu treba zrušiť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V predmetnej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.)

na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Podľa ods. 2 dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Nakoľko dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uznesení uvedených v citovanom ustanovení a zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu o súdnom poplatku sa netýka práv odporcu 1/ je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa § 239 nepripúšťa.

Z obsahu dovolania vyplýva, že odporca 1/ odôvodnil prípustnosť dovolania vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa po späťvzatí návrhu konanie zastavil. Nesúhlas odporcu 1/ so späťvzatím návrhu považoval za neúčinný majúci za to, že k späťvzatiu došlo skôr než sa začalo pojednávanie. Dôvodmi nesúhlasu sa preto nezaoberal. Odvolací súd považoval síce zastavenie konania (po späťvzatí návrhu) za správne, ale z iného právneho dôvodu ako súdu prvého stupňa, keď mal za to, že k späťvzatiu návrhu

došlo po začatí pojednávania a dôvody nesúhlasu uvádzané odporcom 1/ nepovažoval za vážne.

Dovolací súd je toho názoru, že toto konanie odvolacieho súdu, z ktorého vzišlo dovolaním napadnuté rozhodnutie, neprebehlo podľa zásad spravodlivého procesu.

Základné právo na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov, v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 1 O.s.p. Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úcte k právam iných osôb.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu povinnosť súdu o veci konať. Ak osoba (právnická alebo fyzická) splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej musí umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ako aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2001 II. ÚS 14/2001, z 13. novembra 2002 II. ÚS 132/2002, z 5. apríla 2007 III. ÚS 171/2006).

Právo na súdnu ochranu, okrem Ústavy Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1), Listiny základných práv a slobôd (čl. 36 ods. 1) a Dohovoru o ochrane práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1), zabezpečujú aj jednotlivé ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (napr. § 41 O.s.p., § 115 O.s.p., § 123 O.s.p. a pod.). Obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu je i právo účastníka, aby sa jeho vec, ak to zákon pripúšťa prejedнала v dvojinštančnom postupe.

Podľa dovolacieho súdu odvolací súd svojim vyššie uvedeným postupom porušil právo odporcu 1/ na spravodlivý proces, pretože tým, že svoje rozhodnutie nečakane založil na iných právnych záveroch a dôvodoch zastavenia konania po späťvzatí návrhu než súd prvého stupňa, v skutočnosti odporcovi 1/ odňal právo namietať správnosť jeho právneho názoru na inštančne vyššom súde. Až z rozhodnutia odvolacieho súdu sa odporca 1/ dozvedel, že odvolací súd vyvodil iný právny záver zo skutočností, ktorými sa súd prvého stupňa nezaoberal. K novým právnym záverom odvolacieho súdu sa účastníci nemali možnosť vyjadriť. Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení okamihu späťvzatia návrhu než súd prvého stupňa, mal správne rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania odvolací súd mohol učiniť zadosť iba kasačným rozhodnutím. Tým, že odvolací súd tak nepostupoval, znemožnil účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv, lebo mu odoprel možnosť prieskumu správnosti z pohľadu súdu prvého stupňa nepodstatných skutočností. Svojim postupom teda odporcovi 1/ odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, nezaoberal sa dovolací súd ďalšími námietkami odporcu 1/ uvedenými v dovolaní.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2, 3 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: